

Vyhlásenie predkladateľa

Návrh zákona o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa predkladá s odporom s **Ministerstvom financií Slovenskej republiky**.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky uplatnilo zásadnú pripomienku, ktorá smerovala všeobecne k návrhu zákona, a to v nasledovnom znení: „V doložke vybraných vplyvov je uvedené, že návrh zákona bude mať pozitívny aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je čiastočne rozpočtovo zabezpečený. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu (ďalej len „analýza vplyvov“) sú kvantifikované výdavky na roky 2022 až 2024 vo výške 220 240 eur každoročne, z toho mzdy v sume 163 200 eur sú plánované pre osem osôb. V analýze vplyvov bode 2.1.1. Financovanie návrhu sa zároveň uvádza, že vzhľadom na nové kompetencie vyplývajúce z návrhu zákona uvedený vplyv nie je zabezpečený v rozpočte príslušných kapitol štátneho rozpočtu a predkladateľ požaduje zvýšenie limitov výdavkov kapitol v jednotlivých rozpočtových rokoch. Žiadame všetky vplyvy vyplývajúce z nových kompetencií (aj za oblasť zamestnanosti) zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy a limitu počtu zamestnancov na príslušné rozpočtové roky bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. Uvedené žiadame uviesť do analýzy vplyvov a doložky vybraných vplyvov, v ktorej zároveň žiadame v časti Vplyvy navrhovaného materiálu v riadku „z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy“ označiť políčko „áno“. V tabuľke č. 1 analýzy vplyvov žiadame v riadkoch týkajúcich sa mzdových výdavkov opraviť sumu 220 240 eur na sumu 163 200 eur tak, aby vyjadrovala iba mzdové výdavky bez výdavkov na poistné a príspevok do poisťovní.“

Predkladateľ čiastočne vyhovel uplatnenej pripomienke tým, že v tabuľke č. 1 analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu upravil hodnoty v riadkoch týkajúcich sa mzdových výdavkov tak, že vyjadrujú len mzdové výdavky bez výdavkov na poistné a príspevok do poisťovní.

Vo zvyšnej časti pripomienky nie je možné vyhovieť. Zabezpečenie vplyvov vyplývajúcich z nových kompetencií v rámci schválených limitov (vrátane limitov počtu zamestnancov) Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a ostatných dotknutých subjektov verejnej správy na príslušné rozpočtové roky bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy nie je možné. Agenda preverovania zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku predstavuje novú agendu, s ktorou súvisia nové úlohy a požiadavky na ľudský kapitál ale aj ostatnú infraštruktúru. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že ide o agendu s nezameniteľným významom, ktorá zásadným spôsobom prispeje k ochrane bezpečnosti a verejného poriadku. Predložený návrh zákona predstavuje nástroj, s ktorého zavedením a dôsledným uplatňovaním počítajú, resp. ho vyžadujú, aj dôležité bezpečnostné dokumenty ako sú aktuálne platná Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky a nedávno prijatý Akčný plán koordinácie boja proti hybridným hrozbám. Zavedenie a následná dôsledná implementácia tejto agendy pri tom nie je dôležitá len z pohľadu bezpečnosti a verejného poriadku Slovenskej republiky ale je predpokladom pre účinnú ochranu bezpečnosti a verejného poriadku v celej Európskej únii. Práve vzhľadom na túto skutočnosť Európska komisia najskôr po vypuknutí pandémie COVID-19 v roku 2020 (prostredníctvom Oznámenia č. 2020/C 99 I/01) a následne po začatí ruskej agresie na Ukrajinu vo februári 2022 (prostredníctvom Oznámenia č. 2022/C 151 I/01) vyzvala zostávajúce členské štáty Európskej únie, ktoré ešte nemajú zavedený účinný komplexný mechanizmus preverovania zahraničných investícií, aby urýchlili jeho prijatie, pripravili jeho vykonávanie a vyčlenili primerané zdroje na jeho podporu. S ohľadom na účel navrhovanej právnej úpravy, ktorým je zachytenie a adresovanie pokiaľ možno všetkých bezpečnostných rizík spojených s prichádzajúcimi

zahraničnými investíciami, je nevyhnutné tejto téme venovať náležitú pozornosť a vážnosť v čase prípravy, ako aj v čase následnej implementácie, kedy bude rozhodujúcim predpokladom účinného preverovania práve zabezpečenie kvalitnej infraštruktúry. Tu je najmä dôraz na potrebný ľudský kapitál.

S ohľadom na plánované zapojenie sa v rámci projektu Európskej únie, predpokladáme čiastočnú refundáciu vyčíslených bežných výdavkov.

Okrem mzdových výdavkov, v rokoch 2023 až 2025 požadujeme 20 000,- eur ročne vo forme kapitálových výdavkov na zabezpečenie prístupov do databáz združujúcich informácie o podnikateľských subjektoch (pôsobiach v EÚ aj mimo nej), ako aj o fyzických a právnických osobách, ktoré v daných subjektoch pôsobia alebo sú s nimi prepojené (a to aj historicky).

Vykonávanie agendy preverovania zahraničných investícií si vyžaduje prístup k čo možno najrobustnejším a najspoľahlivejším databázam o podnikateľských subjektoch a s nimi prepojených osobách. Sledovanými údajmi sú súčasné a historické dáta o organizačnej štruktúre, vlastníckej štruktúre, pôsobenie politicky či iným spôsobom exponovaných osôb, prepojenia medzi konkrétnymi subjektmi/osobami, ukazovatele finančnej výkonnosti, účtovné závierky, sankčné zoznamy atď. Sledovanými subjektmi/osobami pritom môžu byť subjekty/osoby so sídlom/občianstvom v rámci Európskej únie, či mimo nej. Prístup k takýmto databázam je nevyhnutný za účelom overovania si informácií poskytnutých zo strany zahraničných investorov a cieľových subjektov, ale aj v rámci prevencie pred porušením právnej úpravy v oblasti preverovania zahraničných investícií, či za účelom vedenia štatistík atď. Nakoľko štát takéto databázy nevedie, prístup k nim je nutné zabezpečiť alternatívnym spôsobom. Pre úplnosť uvádzame, že rovnaký nástroj na získanie/overenie vyššie menovaných informácií/dát bol zvolený aj inými členskými štátmi Európskej únie, ktoré pri uplatňovaní svojich už existujúcich mechanizmov preverovania zahraničných investícií využívajú tiež takéto databázy. V rámci uskutočnených konzultácií, bolo potvrdené napr. Francúzskom, že databázy predstavujú dôležitý nástroj pre zabezpečenie riadneho preverovania zahraničných investícií.

S ohľadom na plánované zapojenie sa v rámci projektu Európskej únie, predpokladáme aj v tomto prípade čiastočnú refundáciu vyčíslených kapitálových výdavkov.

Potvrdzujeme, že rozpočtovo nekryté negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré boli pôvodne predpokladané (vyčíslené) v medzirezortnom pripomienkovom konaní boli dodatočne navýšené, a to v roku 2023 zo sumy 220 240,- eur na 416 051,- eur a v roku 2024 (a nasledujúcich) zo sumy 220 240,- eur na 445 989,- eur. Rozdiel predstavujú zvýšené požiadavky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Slovenskej spravodajskej služby a Policajného zboru. Dôvodom sú skúsenosti nadobudnuté od spustenia medzirezortného pripomienkového konania (v júni 2021) už len v súvislosti so samostatnou implementáciou nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení bez vykonávania pôsobnosti podľa návrhu zákona, prijatím ktorého dôjde k značnému zvýšeniu požiadavky na ľudský kapitál (a prístup ku kvalitným databázam). Zároveň, navýšenie mzdových a kapitálových výdavkov v rámci dotknutej agendy bolo podporené aj praktickými skúsenosťami zdieľanými zo strany členských štátov Európskej únie, ktoré disponujú národnými mechanizmami preverovania zahraničných investícií.

Pre úplnosť uvádzame, že rozporové konanie k dotknutej pripomienke sa uskutočnilo na úrovni generálnych riaditeľov. Od rozporového konania na vyššej úrovni bolo zo strany Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z praktických dôvodov dodatočne upustené.